

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
BK-04.1711.14.2016

01.07.2016

Kraków, dnia

Pan
Marek Świca
Dyrektor
Muzeum Historii Fotografii
ul. Józefitów 16
30-039 Kraków

Referat Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 19/2016, podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa, kontrolę kompleksową gospodarki finansowej w kierowanej przez Pana instytucji, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole kontroli.

Przedmiotem badania była gospodarka finansowa i ocena wiarygodności sprawozdań za 2015 r.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- organizację jednostki,
- analizę wiarygodności sprawozdania finansowego,
- plan finansowy i jego realizację,
- analizę wiarygodności sprawozdań budżetowych,
- funkcjonowanie kontroli zarządczej.

Kontrola została przeprowadzona ze szczególnym uwzględnieniem występowania niżej wymienionych ryzyk:

- gromadzenie środków publicznych oraz ich rozdysponowywanie niezgodnie z przepisami prawa,
- sporządzanie i przekazywanie niewiarygodnych sprawozdań,
- niezgodność procedur wewnętrznych z aktualnymi przepisami prawa i nieprzestrzeganie tych procedur,
- brak funkcjonowania kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie określenia celów jednostki oraz zarządzania ryzykiem.

I. Ocena sposobu funkcjonowania jednostki kontrolowanej w kontekście przyjętych ryzyk

1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kompleksowej

Sprawozdanie finansowe Muzeum Historii Fotografii za 2015 r. oraz sprawozdania budżetowe nie zostały sporządzone poprawnie, tj. w oparciu o dane wynikające z poszczególnych kont ksiąg rachunkowych. Ustalone w czasie badania wymienione poniżej nieprawidłowości miały istotny wpływ na prezentację danych w sprawozdaniach. Reasumując powyższe należy stwierdzić, iż kontrolujący nie mogą dać zapewnienia o wiarygodności objętych badaniem sprawozdań.

Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdzono, iż częściowo zmaterializowało się ryzyko w zakresie nieprzestrzegania procedur wewnętrznych w instytucji, jak również nie funkcjonują skuteczne mechanizmy kontroli zarządczej zapewniające przestrzeganie przepisów prawa w obszarach: prowadzenia ewidencji rzeczowych składników majątku, dokumentowania obrotu

gotówkowego, terminowego regulowania zobowiązań, prowadzenia akt osobowych, zarządzania ryzykiem.

2. Nieprawidłowości wynikające z ustaleń kontroli:

Analiza dokumentacji instytucji wykazała, iż częściowo zmaterializowały się wskazane do badania ryzyka, co potwierdzają niżej wymienione nieprawidłowości:

niezgodność procedur wewnętrznych z aktualnymi przepisami prawa i nieprzestrzeganie tych procedur,

1) w zakresie polityki rachunkowości wskazano nieprawidłowe lub sprzeczne informacje, tj.:

- w opisie do konta 014:
 - nie wskazano typowych księgowania dla książek przekazanych przez instytucje na podstawie dowodów wewnętrznych,
 - przy typowych księgowaniach z tytułu pozyskiwania księgozbioru z darowizn jako księgowanie wskazano Wn 014, Ma 072, nie uwzględniono konta 401 amortyzacja,
 - wskazano, iż otrzymane darowizny wydawnictw ujmowane są Wn 014 Ma 072, podczas gdy przy opisie kont zespołu 7 wskazano, że do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się w szczególności: (...) otrzymane darowizny,
- przy opisie do konta 011 wskazano, iż do konta prowadzona jest szczegółowa ewidencja w postaci komputerowych ksiąg inwentarzowych, nie wskazując także, iż księgi prowadzone są również w formie papierowej (kontrolującemu jako obowiązujące przedstawiono obie formy),
- przy opisie do konta 072 wprowadzono niezrozumiały zapis cyt.: „(...) umorzenie księgowane jest na koncie 020 i jest naliczane od wszystkich środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 014. Umorzenie jest księgowane jednorazowo w 100% w miesiącu przyjęcia do ewidencji pozostałych środków trwałych (księgowanie na kontach Wn 013, 020, Ma 072)”,
- stwierdzono rozbieżność w stosowanym nazewnictwie do konta 014, tj. w polityce rachunkowości wskazano, iż konto 014 brzmi „księgozbiór”, natomiast w zestawieniu obrotów i sald konto 014 określono jako „zbiory biblioteczne”, co narusza art. 4 ust. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.),

2) nieuregulowanie w dokumentacji wewnętrznej zasady:

- ustalania cen sprzedaży wydawnictw własnych, w tym ewentualnych ich przecen. Przedłożono do kontroli jednorazowe protokoły sporządzane przez pracownika Działu Oświatowego Wystaw i Promocji stwierdzające zatwierdzenie ceny sprzedaży poszczególnych wydawnictw w momencie przyjęcia do obrotu przez Dyrektora Muzeum Historii Fotografii. Sprzedaż publikacji własnych odbywała się bez uwzględnienia marży, co należy uznać za działanie naruszające zasadę określoną w art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 poz. 885 z późn. zm),
- realizacji sprzedaży przyjętych w komis publikacji na podstawie zawartych umów komis przeznaczonych do dalszej odsprzedaży oraz nie określono sposobu ustalania należnej Muzeum Historii Fotografii prowizji z tytułu sprzedaży,

3) w Zakładowym Planie Kont obowiązującym w Muzeum Historii Fotografii od dnia 31.10.2014 r., stanowiącym załącznik nr 7 do Zarządzenia nr 13/2014 Dyrektora Muzeum Historii Fotografii z dnia 31.10.2014 r. nie została uwzględniona ewidencja analityczna między innymi do kont syntetycznych: 700 *Przychody ze sprzedaży*, 760 *Pozostałe przychody i koszty*, 429 *Usługi obce*. Zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi w książce pt. *Planem kont z komentarzem dla instytucji kultury autorstwa Urszuli Pietrzak* ewidencja analityczna do kont zespołu 7-go winna umożliwić ustalenie wielkości przychodów uzyskiwanych z poszczególnych zadań dla potrzeb sporządzania

planu zadaniowego, a także dla celów sprawozdawczych i podatkowych, czyli uwzględniać np. obowiązujące jednostkę stawki VAT,

- 4) nieprowadzenie ewidencji wydatków strukturalnych, do czego zobowiązują zapisy § 3 załącznika nr 40 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16.01.2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119). W Zakładowym Planie Kont nie wyodrębniono kont służących do grupowania wydatków strukturalnych podlegających wykazaniu w sprawozdaniu Rb-WSa. Nie uregulowano również zasad prowadzenia ewidencji wydatków strukturalnych.

gromadzenie środków publicznych oraz ich rozdysponowywanie niezgodnie z przepisami prawa,

- 5) ujęcie w księgach rachunkowych dowodów niespełniających wymogów art. 21 ust. 1 pkt 3, 5 i 6 ustawy o rachunkowości art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, tj. z treści większości dokumentów PK nie można było jednoznacznie stwierdzić jakich operacji dokument dotyczy, a także dokumenty PK nie były podpisane przez osobę sporządzającą, sprawdzającą oraz zatwierdzającą,
- 6) ujmowanie zapisów do ksiąg rachunkowych na podstawie pism, bez sporządzenia dokumentu zastępczego co narusza zapisy art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
- 7) niesporządzanie dowodów źródłowych likwidacji środka trwałego (LT), do czego zobowiązywały zapisy § 16 pkt 6 i 7 załącznika nr 3 do zarządzenia nr 13/2014 Dyrektora MHF z dnia 31.10.2014 r. w sprawie instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych,
- 8) prowadzenie ksiąg inwentarzowych księgozbioru z naruszeniem art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy o rachunkowości, art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, co skutkowało nierzetelnym prowadzeniem ksiąg księgozbioru, z naruszeniem zapisów art. 24 ust. 1-5 ustawy o rachunkowości,
- 9) niezamykanie ksiąg inwentarzowych księgozbioru na koniec roku obrotowego oraz niezawieranie w nich adnotacji o potwierdzeniu stanu z niej wynikającego ze stanem ewidencji księgowej, jak również nieuzgadnianie ewidencji analitycznej w postaci ksiąg inwentarzowych księgozbioru z danymi wynikającymi z ewidencji syntetycznej (konta 014) i doprowadzenie do ich niezgodności, czym naruszono art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- 10) ujmowanie w ewidencji analitycznej księgozbioru zakupów w kwocie brutto z kosztami dodatkowymi, podczas gdy ewidencja syntetyczna zwiększana była zarówno o kwoty brutto, jak o kwoty netto wraz z kosztami dodatkowymi zakupu (bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług, powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem, łącznie z kosztami transportu). Zasady ujmowania ww. zakupów do ksiąg rachunkowych nie zostały opisane w polityce rachunkowości, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- 11) ujmowanie darów (wycena z protokołów) Wn 014 i Ma 072, co stanowi naruszenie zapisów polityki rachunkowości (opis do konta 760 Pozostałe przychody operacyjne), zgodnie z którymi cyt. „(...) po stronie Ma konta 760 ujmuje się w szczególności przychody: (...) otrzymane darowizny (...)”. Ponadto powyższy zapis pozostaje w sprzeczności z zapisami dotyczącymi opisu konta 014, zgodnie z którymi darowizny księgowane są Wn 014 i Ma 072. W myśl obowiązujących zasad rachunkowości otrzymane darowizny ujmuje się w księgach rachunkowych na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne, nawet najmniejsza darowizna stanowi przychód z działalności statutowej, a organizacja ma obowiązek ujawnienia wszystkich przychodów,
- 12) nieustalenie jednolitych zasad dotyczących ujmowania „archiwaliów” prowadzonych przez Kierownika Biblioteki i Archiwum (część protokołów wyceny ujęto na koncie 014, część na koncie 016, jak również zdarzały się przypadki podwójnego ujęcia na ww. kontach). Skutkiem ww. zdarzeń było nierzetelne ustalenie na koniec 2015 r. sald kont księgowych jw., jak również wartości umorzenia na koncie 072, co pozostaje w sprzeczności z zapisami art. 4 ust. 2 ustawy o

- rachunkowości*, art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, art. 22 ust. 1, a w konsekwencji art. 24 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 13) niedokonanie rozliczenia inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych od początku istnienia Muzeum do dnia ostatniej inwentaryzacji (dokonywano rozliczenia ilościowego), co stanowi naruszenie art. 27 ustawy *o rachunkowości*,
 - 14) prowadzenie ksiąg inwentarzowych muzealiów z naruszeniem art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*, art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, art. 20 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, co skutkowało nierzetelnym prowadzeniem ksiąg, tj. z naruszeniem zapisów art. 24 ust. 1-5 ustawy *o rachunkowości*, jak również prowadzenie ksiąg z naruszaniem zapisów rozporządzenia Ministra Kultury dnia 30 sierpnia 2004 r. *w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach* (Dz.U. z 2004 nr 202 poz. 2073), tj. § 1 ust. 2, § 4 ust. 1, § 3 ust. 1, § 3 ust. 4. Sugeruje się opracowanie procedury, bądź zawarcie zapisów w już istniejącym uregulowaniu normujących ww. kwestie w celu spełnienia wymogu określonego w art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - 15) niezamykanie ksiąg inwentarzowych muzealiów na koniec roku obrotowego oraz niezawieranie w nich adnotacji o potwierdzeniu stanu z niej wynikającego ze stanem ewidencji księgowej, jak również niezgadnianie ewidencji analitycznej w postaci ksiąg inwentarzowych z danymi wynikającymi z ewidencji syntetycznej (konto 016), co narusza art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - 16) przeprowadzenie inwentaryzacji zbiorów muzealnych z naruszeniem wymogu określonego § 3 ust. 6 rozporządzeniu Ministra Kultury *w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach*, tj. w okresie co pięć lat,
 - 17) niedokonanie rozliczenia inwentaryzacji muzealiów, co stanowi naruszenie art. 27 ustawy *o rachunkowości*,
 - 18) nieujawnieniu na dzień 31.12.2015 r. pomyłki dokonanej w księdze wpływu, a tym samym nierzetelnym przeprowadzeniu weryfikacji konta 016, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*. Obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji wynika również z obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego określonej w art. 4 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - 19) przeprowadzenie inwentaryzacji środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych z naruszeniem zapisów uregulowania wewnętrznego, tj. Instrukcji inwentaryzacyjnej, polegających na:
 - braku podpisu osoby odpowiedzialnej za spisane składniki,
 - braku podpisu wszystkich członków komisji,
 - braku wskazania daty oraz godziny rozpoczęcia i zakończenia spisu,
 - stosowaniu korektora do poprawy błędów oraz poprawianiu kwoty poprzez pogrubienie długopisem,
 - 20) niezłożeniu oświadczenia przez osoby, którym powierzono odpowiedzialność za składniki majątkowe będące na ewidencji, przyjęcie dla części składników majątku niewłaściwą metodę inwentaryzacji, tj. spis z natury, zamiast weryfikacji,
 - spisanie „prawa użytkowania wieczystego gruntu” (w uwagach wskazano nr działki),
 - spisanie z natury wartości niematerialnych i prawnych,
 - 21) dokonanie spisu z natury środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych (dopisanie trzech arkuszy) po terminie rozliczenia inwentaryzacji wynikającym z zarządzenia Dyrektora, a tym samym nieterminowym i nieprawidłowym rozliczeniu inwentaryzacji (powinny wystąpić niedobory), czym naruszono art. 27 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,

- 22) wykazanie na dzień 31.12.2015 r. salda konta 101 w kwocie 0,00 zł, podczas gdy w kasie biletowej stwierdzono stan gotówki w kwocie 2.099,60 zł. Działanie pozostaje w sprzeczności z zapisami z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- 23) wykazaniu na dzień 31.12.2015 r. stanu biletów MPK, co nie znajdowało odzwierciedlenia na kontach ksiąg rachunkowych. Działanie pozostaje w sprzeczności z zapisami art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości oraz art. 28 ust. 1 pkt 6 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
- 24) niedokonaniu porównania kwot wynikających z arkusza spisu nr 126 z danymi ewidencji księgowej, co narusza art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- 25) niepotwierdzenie sald należności, co narusza zapisy art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- sporządzanie i przekazywanie niewiarygodnych sprawozdań,*
- 26) wykazanie w bilansie należności obcych, w następstwie czego nie można uznać sprawozdania art. 4 ust. 4a ustawy o rachunkowości,
- 27) wykazanie n/w przychodów i kosztów w niewłaściwych ze względu na treść ekonomiczną pozycjach Rachunku zysków i strat za 2015 r. (dalej RZiS), czego przyczyną było ich ewidencjonowanie na niewłaściwych kontach księgowych tj.:
- w pozycji D.II *Pozostałe przychody operacyjne* zamiast w pozycji A.I. *Przychody netto ze sprzedaży produktów (usług)* – w tym: analitycznie A.V. *Dotacje podmiotowe*, wykazano przychody z tytułu dotacji budżetowych i pozabudżetowych, ujętych na koncie 740 *Dotacje budżetowe*,
 - nota księgowa dotycząca naliczenia i zapłacenia odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania zobowiązań ujęta została na koncie 750 *Przychody i koszty finansowe*, a winna być ujęta na koncie 751 *Koszty finansowe*, a w konsekwencji zapłacone odsetki należało wykazać w rachunku zysków i strat w pozycji H.I. „Odsetki”,
 - niewłaściwe ze względu na rodzaj klasyfikowanie kosztów z tytułu opłat za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. w ramach usług obcych na koncie 429 *Usługi obce*, zamiast na koncie 462 *Podatki i opłaty*. W efekcie ww. koszty wykazano w niewłaściwej pozycji RZiS,
- 28) stosowanie sprzedaży własnych wydawnictw z pominięciem obowiązku wystawienia faktury VAT, przy czym należy pamiętać, iż zgodnie z zapisami art. w art. 106i ust. 1 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług cyt.: „Fakturę wystawia się nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę(...)”. Przy czym podatnik nie ma obowiązku wystawienia faktury w odniesieniu do sprzedaży zwolnionej od podatku na podstawie art. 43 ust. 1, art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT,
- 29) ujmowanie dowodów księgowych w niewłaściwych okresach sprawozdawczych, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Należy przy tym zaznaczyć, że ówczesnie obowiązująca dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości nie regulowała kwestii w zakresie kwalifikowania dowodów do poszczególnych miesięcy ze względu na termin ich wpływu do Muzeum Historii Fotografii,
- 30) realizacji wydatków z pominięciem zaliczki, tj. zapłaty ze środków własnych pracownika, co utrudnia dokonanie wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o finansach publicznych,
- 31) rozliczenie kosztów podróży służbowych z naruszeniem § 3 ust. 4, § 7 ust 1 i 2, z § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167),
- 32) nieprzestrzeganie części obowiązków zawartych rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców

dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. 1996 nr 62 poz. 286 z późn. zm.),

- 33) ujmowanie w księgach rachunkowych dowodów niespełniających wymogów art. 21 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości, takich jak:
- dokumentu pod nazwą *Protokół nr (...)* stanowiącego dowód przyjęcia lub wycofania ze stanu kasy biletowej publikacji własnych lub komisowych sporządzany przez pracowników Działu Oświaty Wystaw i Promocji.
 - kartki formatu A4 z naniesionym numerem ewidencji księgowej oraz treścią i kwotą operacji („*Oplata za wywóz śmieci zgodnie z deklaracją*”), dokumentująca miesięczne koszty z tytułu opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi,
 - dokumentu pod nazwą *Rozliczenie finansowe* który był dowodem potwierdzającym rozchód z kasy biletowej oraz ustalającym stan towarów (produktów) pozostających w kasie biletowej na koniec miesiąca,
 - kartki formatu A4, na której naniesiony był numer ewidencji księgowej oraz dekretacja księgowa wraz z kwotą operacji wynikającą ze zbiorczego zestawienia list płac wygenerowanego z systemu komputerowego Comarch ERP Optima. Należy zauważyć, iż w dokumencie zbiorczym nie wymieniono poszczególnych dowodów źródłowych, co powoduje również nieprzestrzeganie zapisów art. 20 ust. 3 pkt 1 u stawy o rachunkowości,
- 34) nieujmowanie na bieżąco wystawionych paragonów fiskalnych w generowanym *Raporcie fiskalnym dobowym*, co narusza art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
- 35) ujmuje w księgach rachunkowych operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych nie na dzień ich przeprowadzenia oraz nie po średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień, czym naruszono art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- 36) nieujmowanie treści operacji w zapisach księgowych wprowadzanych na podstawie objętych kontrolą dowodów, czym naruszono art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Na karcie kontowej w rubryce przeznaczonej na opis operacji zamieszczano dane identyfikujące dowód źródłowy lub numer raportu. Ponadto w rubryce przeznaczonej do podania daty operacji ujmowano datę wpływu do Muzeum Historii Fotografii dowodu źródłowego płatnego przelewem z pominięciem daty dowodu źródłowego, która różniła się od daty dokonania operacji, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, a gdy operacja dotyczyła dowodu stanowiącego rozliczenie zaliczki ujmowano go pod datą raportu kasowego.
- 37) nieterminowe uregulowanie zobowiązań wobec kontrahentów, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- 38) ujmowanie udzielonych na podstawie umów dotacji, na koncie 760 *Pozostałe przychody i koszty*, zamiast na koncie 741 *Dotacje budżetowe celowe na zadania bieżące*, które przeznaczone jest do ewidencji dotacji celowych otrzymanych od organizatora lub z budżetu na określone zadania lub programy bieżące (zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 3 ustawy o działalności kulturalnej),
- 39) brak zachowania chronologii zapisu, na kartach kontowych prowadzonych do konta 462 *Podatki i opłaty*, tj. po dacie 20.10.2015 r. pojawia się zapis z dnia 8.10.2015 r., co narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- 40) nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb- N za I, II, III, IV kwartał 2015 r. przez niewykazanie w nim salda Wn konta 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, czym naruszono § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.03.2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. nr 43, poz. 247).

II. Zalecenia pokontrolne:

W celu wyeliminowania wyżej opisanych nieprawidłowości mających wpływ na zmaterializowanie się wskazanych do badania ryzyk oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

- 1) w zakresie polityki rachunkowości wskazać prawidłowe (tożsame informacje), tj.:
 - w opisie do konta 014:
 - a. wskazać typowe księgowania dla książek przekazanych przez instytucje na podstawie dowodów wewnętrznych,
 - b. przy typowych księgowaniach z tytułu pozyskiwania księgozbioru z darowizn uwzględnić konto 401 amortyzacja,
 - c. wskazać jednolite zapisy dotyczące otrzymanych darowizn wydawnictw (wskazano dwa rozbieżne zapisy, tj. zbiory ujmowane są Wn 014 Ma 072, podczas gdy przy opisie kont zespołu 7 wskazano, że do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się w szczególności: (...) otrzymane darowizny),
 - przy opisie do konta 011 wskazać, iż do konta prowadzona zarówno szczegółowa ewidencja w postaci komputerowych ksiąg inwentarzowych, jak również, że księgi prowadzone są także w formie papierowej (kontrolującemu jako obowiązujące przedstawiono obie formy),
 - przy opisie do konta 072 wprowadzić zrozumiałe zapisy (wskazano zapis, cyt.: „(...) umorzenie księgowane jest na koncie 020 i jest naliczane od wszystkich środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 014. Umorzenie jest księgowane jednorazowo w 100% w miesiącu przyjęcia do ewidencji pozostałych środków trwałych (księgowanie na kontach Wn 013, 020, Ma 072))”,
 - stosować jednolite nazewnictwo do konta 014 (w polityce rachunkowości wskazano, iż konto 014 brzmi „księgozbiór”, natomiast w zestawieniu obrotów i sald konto 014 określono jako „zbiory biblioteczne”) zgodnie z zapisami art. 4 ust. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy o rachunkowości,
 - przy opisie kont syntetycznych: 700 *Przychody ze sprzedaży*, 760 *Pozostałe przychody i koszty*, 429 *Usługi obce* uwzględnić ewidencję analityczną zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi w książce pt. *Planem kont z komentarzem dla instytucji kultury autorstwa Urszuli Pietrzak* umożliwiającą ustalenie wielkości przychodów i kosztów uzyskiwanych z poszczególnych zadań dla potrzeb sporządzania planu zadaniowego, a także dla celów sprawozdawczych i podatkowych,
- 2) ujmować w księgach rachunkowych dowody księgowe spełniające wymogi art. 21 ust. 1 pkt 3, 5 i 6 ustawy o rachunkowości art. 22 ust. 1 i 2 wspomnianej ustawy, (z treści większości dokumentów PK nie można było jednoznacznie stwierdzić jakich operacji dokument dotyczy, a także dokumenty PK nie były podpisane przez osobę sporządzającą, sprawdzającą oraz zatwierdzającą),
- 3) zapisy księgowe wprowadzane do ewidencji w oparciu o pisma ujmować do ksiąg rachunkowych po uprzednim sporządzeniu dokumentu zastępczego, zgodnie z art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
- 4) sporządzać dowody źródłowe dotyczące likwidacji środka trwałego (LT), zgodnie z obowiązującymi w instytucji uregulowaniami, tj. zapisami § 16 pkt 6 i 7 załącznika nr 3 do zarządzenia nr 13/2014 Dyrektora MHF z dnia 31.10.2014 r. w sprawie instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych,
- 5) prowadzić księgi inwentarzowe księgozbioru zgodnie z przepisami prawa, tj. zapisami art. 4 ust. 3 pkt 2, art. 10 ust. 1 pkt 2, art. 16 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 24 ust. 1-5 ww. ustawy:
 - a. zamykać księgi inwentarzowe księgozbioru na koniec roku obrotowego oraz umieszczać w nich adnotacje o potwierdzeniu stanu z niej wynikającego ze stanem ewidencji księgowej, jak również dokonywać uzgodnienia ewidencji analitycznej w postaci ksiąg inwentarzowych

- księgozbioru z danymi wynikającymi z ewidencji syntetycznej (konto 014) i doprowadzić do ich zgodności,
- b. wprowadzać do ewidencji analitycznej księgozbioru zakupy w kwocie wynikającej z zasad ujmowania ww. zakupów do ksiąg rachunkowych określonych w polityce rachunkowości jednostki,
- 6) ujmować dary (wycena z protokołów) zgodnie z zapisami obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości (dary ujmowano Wn 014 i Ma 072 podczas gdy z opisu do konta 760 Pozostałe przychody operacyjne wynikało, iż cyt. „(...) po stronie Ma konta 760 ujemuje się w szczególności przychody: (...) otrzymane darowizny (...)”), jak również ujednolicić zapisy polityki rachunkowości w ww. zakresie (zapis jw. pozostawał w sprzeczności z zapisami dotyczącymi opisu konta 014, zgodnie z którymi darowizny księgowane są Wn 014 i Ma 072). W myśl obowiązujących zasad rachunkowości otrzymane darowizny ujemuje się w księgach rachunkowych na koncie 760 Pozostałe przychody operacyjne, nawet najmniejsza darowizna stanowi przychód z działalności statutowej, a organizacja ma obowiązek ujawnienia wszystkich przychodów,
- 7) ustalić jednolite zasady dotyczące ujmowania „archiwaliów” prowadzonych przez Kierownika Biblioteki i Archiwum (część protokołów wyceny ujęto na koncie 014, część na koncie 016, jak również zdarzały się przypadki podwójnego ujęcia na ww. kontach). Skutkiem ww. zdarzeń było nierzetelne ustalenie na koniec 2015 r. sald kont księgowych jw., jak również wartości umorzenia na koncie 072, co pozostaje w sprzeczności z zapisami art. 4 ust. 2, art. 16 ust. 1, art. 22 ust. 1 art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*, a w konsekwencji art. 24 ust. 2 ustawy jw.,
- 8) dokonać rozliczenia inwentaryzacji zbiorów bibliotecznych (dokonywano tylko rozliczenia ilościowego), o czego zobowiązują zapisy art. 27 ustawy *o rachunkowości*,
- 9) prowadzić księgi inwentarze muzealiów zgodnie z zapisami art. 4 ust. 3 pkt 2, art. 16 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy *o rachunkowości* oraz art. 24 ust. 1-5 ww. ustawy, jak również prowadzić księgi zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach, tj. § 1 ust. 2, § 4 ust. 1, § 3 ust. 1, § 3 ust. 4. Sugeruje się opracowanie procedury, bądź zawarcie zapisów w już istniejącym uregulowaniu normujących ww. kwestie w celu spełnienia wymogu określonego w art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 10) zamykać księgi inwentarzowe muzealiów na koniec roku obrotowego oraz zawierać w nich adnotację o potwierdzeniu stanu z niej wynikającego ze stanem ewidencji księgowej, jak również uzgadniać ewidencję analityczną w postaci ksiąg inwentarzowych księgozbioru z danymi wynikającymi z ewidencji syntetycznej (konto 016), do czego zobowiązuje art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 11) przeprowadzić inwentaryzację zbiorów muzealnych zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 6 rozporządzenia w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach, tj. w okresie co pięć lat,
- 12) dokonać rozliczenia inwentaryzacji muzealiów, zgodnie z art. 27 ustawy *o rachunkowości*,
- 13) przeprowadzać rzetelną weryfikację konta 016, tj. zgodnie z zapisami art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy *o rachunkowości*, (na dzień 31.12.2015 r. nieujawniono pomyłki dokonanej w księdze wpływu traktowanej jako inwentarz). Obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji wynika również z obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego określonej w art. 4 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 14) przeprowadzać inwentaryzację środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych zgodnie z zapisami uregulowania wewnętrznego, tj. Instrukcji inwentaryzacyjnej, polegających na:
- a. składaniu podpisu osoby odpowiedzialnej za spisane składniki,
 - b. składaniu podpisu wszystkich członków komisji,
 - c. wskazywaniu daty oraz godziny rozpoczęcia i zakończenia spisu,

- d. poprawianiu błędów bez zastosowania korektora, jak również nie dokonywania poprawy kwot poprzez pogrubienie długopisem,
- e. składaniu oświadczenia przez osoby, którym powierzono odpowiedzialność za składniki majątkowe,
- 15) przyjmować właściwe metody inwentaryzacji, tj. weryfikację, zamiast spis z natury dla:
- a. „prawa użytkowania wieczystego gruntu”,
- b. wartości niematerialnych i prawnych,
- 16) spis z natury środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych dokonywać w terminie rozliczenia inwentaryzacji wynikającym z zarządzenia Dyrektora, a tym samym rozliczać inwentaryzację terminowo zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 17) wykazywać na dzień 31.12. realne salda kont (wykazano saldo konta 101 w kwocie 0,00 zł, podczas gdy w kasie biletowej stwierdzono stan gotówki w kwocie 2.099,60 zł) zgodnie z zapisami z art. 27 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, jak również wykazywano na dzień 31.12. stanu biletów MPK, co nie znajdowało odzwierciedlenia na kontach ksiąg rachunkowych). Do powyższego zobowiązują zapisy art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy *o rachunkowości* oraz art. 28 ust. 1 pkt 6 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,
- 18) dokonywać porównania kwot wynikających z arkuszy spisu z danymi ewidencji księgowej, zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 19) dokonywać potwierdzania sald należności, zgodnie z zapisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 20) nie wykazywać w bilansie jednostki należności obcych, zgodnie z wytycznymi art. 4 ust. 4a ustawy *o rachunkowości*,
- 21) wykazywać n/w przychody i koszty we właściwych pozycjach Rachunku zysków i strat zgodnie z ich treścią ekonomiczną tj.:
- 41) przychody z tytułu dotacji budżetowych i pozabudżetowych ujęte na koncie 740 *Dotacje budżetowe* wykazywać w pozycji A.V. *Dotacje podmiotowe*,
- 42) nota księgowa dotycząca naliczenia i zapłaconych odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania zobowiązań ujmować na koncie 751 *Koszty finansowe*, a w konsekwencji należy wykazać w Rachunku zysków i strat w pozycji H.I. „Odsetki”.
- 43) koszty z tytułu opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi ujmować na koncie 462 *Podatki i opłaty*, a w konsekwencji należy wykazać w Rachunku zysków i strat w pozycji B.IV „Podatki i opłaty”,
- 22) opracować w formie pisemnej procedury określające:
- zasady ustalania cen sprzedaży wydawnictw własnych (z uwzględnieniem marży) i pozostałych towarów handlowych podlegających sprzedaży w Muzeum Historii Fotografii,
 - zasady sprzedaży przyjętych w komis publikacji obcych przeznaczonych do dalszej odsprzedaży,
- 23) przy sprzedaży własnych wydawnictw należy wystawiać faktury VAT, zgodnie z zapisami art. 106i ust. 1 ustawy z dnia 11.03.2004 r. *o podatku od towarów i usług* cyt.: „Fakturę wystawia się nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towaru lub wykonano usługę(...)”. Przy czym podatnik nie ma obowiązku wystawienia faktury w odniesieniu do sprzedaży zwolnionej od podatku na podstawie art. 43 ust. 1, art. 113 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 11.03.2004 r. *o podatku od towarów i usług* (tekst jednolity z 2011 r. Dz. U. 177 poz. 1054 z późn.zm),
- 24) ujmować zdarzenia gospodarcze w księgach rachunkowych w okresach sprawozdawczych, których dotyczą, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,

- 25) realizować zakupy gotówkowe dokonywane przez pracowników na podstawie udzielonej im zaliczki na wydatki, zapewniając tym samym przeprowadzenie wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy *o finansach publicznych*,
- 26) realizować wydatki z tytułu podróży służbowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie *należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej*,
- 27) prowadzić akta osobowe pracowników zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie *zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika*,
- 28) ujmować w księgach rachunkowych wyłącznie dowody źródłowe spełniające wymogi określone w art. 21 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, a w szczególności dotyczy takich dokumentów jak:
 - *Protokołu nr (...) sporządzany przez pracowników Działu Oświaty Wystaw i Promocji*.
 - *Rozliczenie finansowe*, które było dowodem potwierdzającym rozchód z kasy biletowej oraz ustalającym stan towarów (produktów) pozostających w kasie biletowej na koniec miesiąca,
 - kartki formatu A4 dokumentujące:
 - miesięczne koszty z tytułu opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, (*„Opłata za wywóz śmieci zgodnie z deklaracją”*),
 - zbiorcze zestawienie list płac wygenerowanych z systemu komputerowego Comarch ERP Optima oraz w przypadku tego dowodu należy również przestrzegać zapisów wynikających z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 29) ujmować na bieżąco wystawiane paragony fiskalne w generowanym *Raporcie fiskalnym dobowym*, zgodnie z wymogami art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*,
- 30) wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmować w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie przewidzianym w art. 30 ust. 2 pkt 1 lub 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 31) zapisy w księgach rachunkowych powinny zawierać określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów zgodnie z wytycznymi art. 23 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy *o rachunkowości*,
- 32) podjąć działania zmierzające do wyeliminowania przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań wobec kontrahentów, stosownie do wymogów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy *o finansach publicznych*,
- 33) ujmować udzielone na podstawie umów dotacje, na koncie 741 *Dotacje budżetowe celowe na zadania bieżące*, które przeznaczone jest do ewidencji dotacji celowych otrzymanych od organizatora lub z budżetu na określone zadania lub programy bieżące (zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 3 ustawy *o działalności kulturalnej*),
- 34) zapisy w księgach rachunkowych prowadzić w porządku chronologicznym i systematycznym według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych, zgodnie z wymogami art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy *o rachunkowości*,
- 35) zaprowadzić ewidencję wydatków strukturalnych, zgodnie z wytycznymi wynikającymi z zapisów § 3 załącznika nr 40 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej*, w celu prawidłowego sporządzania sprawozdania Rb-WSa.
- 36) sporządzać sprawozdania Rb-N zgodnie z wytycznymi określonymi w instrukcji stanowiącej załącznik nr 9 (rozdział II) do rozporządzenia w sprawie *sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*.

Proszę również wyeliminować inne uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli.

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pan Marek Świca – Dyrektora Muzeum Historii Fotografii Krajowej.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych: od zaraz.

V. Termin złożenia harmonogramu przebiegu realizacji zaleceń pokontrolnych:

Harmonogram wykonania niniejszych zaleceń proszę przesłać w terminie do dnia **31.08.2016 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Bracka 10.

Pouczenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli finansowej przez Biuro Kontroli Wewnętrznej UMK wprowadzonego zarządzeniem nr 137/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22.01.2010 r. jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzania sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt V wystąpienia pokontrolnego według wzoru określonego w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pan Andrzej Kulig – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
2. Pan Stanisław Dziedzic – Dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
3. Pan Lesław Fijał – Skarbnik Miasta Krakowa